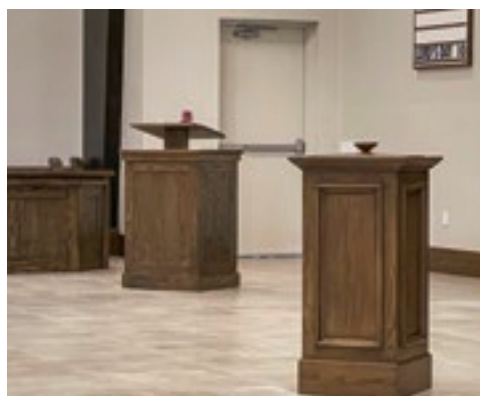
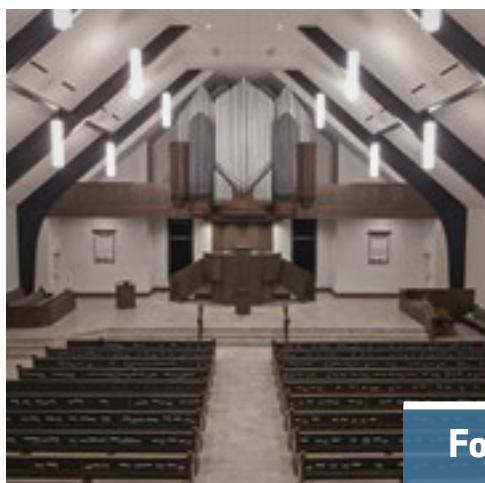

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

SAAMBINDER

Fort Macleod (Alberta, Canada)

23/12/2021

jaargang 100

nr

12

Begin 1958 ontstond een afdeling van Lethbridge. Eerst waren er diensten in een rouwcentrum en de Anglicaanse Kerk. Op 7 december 1960 werden een ouderling en een diaken gekozen. Zij gingen direct dienstdoen, maar werden pas bevestigd toen ds. M. Romeijn de gemeente op 23 juni 1961 institueerde. De eerste kerk werd aan het Leger des Heils verkocht. Vanaf 1 juli 1979 werden diensten gehouden in de nieuwe Ebenezerkerk.

Ds. A.W. Verhoef nam die op 6 augustus 1979 in gebruik. Vanwege de groei van de gemeente werd een grotere kerkzaal toegevoegd. Daar was de eerste dienst op 26 juli 2020. Een officiële ingebruikname bleef achterwege als gevolg van de coronapandemie. Orgelbouwer I. Boogaard heeft het orgel (uit 1938) uit de gereformeerde Pniëlkerk in Scheveningen gerestaureerd en onlangs in Fort Macleod weer opgebouwd. Het is sinds 21 november in gebruik.

Een Broeder in benauwdheid geboren

Het is aangenaam om vrienden te hebben. In de donkere dagen rond Kerst doet gezelschap ons goed. Dat geldt ook op andere momenten en vooral als we het moeilijk hebben. Dat kan van een vriend veel vragen, meer dan we van een mens verwachten kunnen. Is er zo iemand?

Een vriend heeft te allen tijde lief, en een broeder wordt in benauwdheid geboren.

Spreuken 17:17

Het Spreukenboek bevestigt hier het belang van vrienden. Een echte vriend staat ons altijd bij, ook wanneer het moeilijk wordt. Nu valt dat voor een vriend niet altijd mee. Het kan zo donker zijn dat wij die vriend nauwelijks antwoorden kunnen. Of we reageren onze ergernis of onzekerheid af op onze vriend. Ons ontbreken dan de stokken lieflijkheid en samenbinding. Dan kost de vriendschap onze vriend veel energie, zonder dat hij iets terugkrijgt.

Hier lezen we dat een echte vriend dan toch volhoudt, hij heeft volgens Salomo altijd lief. Ook als hij diepe vijandschap of zelfs haat ontmoet. Voor ons is trouw onder alle omstandigheden meer dan een gewoon mens kan geven. Toch is er iemand Die zo is. Want de Zoon van God is echt mens geworden. Hij is een Vriend voor de Zijnen. Hij blijkt een echte Vriend te zijn, want Hij heeft de Zijnen altijd lief. Van eeuwigheid af heeft Hij ze lief. In de hemel toonde Hij Zich bereid Zijn leven te stellen voor mensen die kozen voor het donker van de zonde en de verlorenheid. Daarom nam Hij ons menszijn aan, en werd als een Kind geboren in een wereld verloren in schuld.

ds. H. Brons,
Moerkapelle

Hij had vele discipelen en kort voor Zijn sterven noemde Hij hen vrienden. Een echte vriend is bereid zijn leven te stellen voor zijn vrienden, zo sprak Hij in de nacht voordat Hij stierf. En Hij blijkt trouw tot in de dood. Hij heeft Zijn vrienden liefgehad tot het einde. Daarom mag Hij een Vriend worden genoemd. Toch wordt Hij geen gelijke van Zijn vrienden in alles. Hij is en blijft God, daarom zal Johannes op Patmos voor Hem neervallen op aarde.

Een Broeder

Ja, Hij is zelfs meer dan een Vriend, Hij toont Zich ook een Broeder! Daar moest wel eerst de dood tussenkomen. Want nadat Hij door de dood heen het leven op Zich nam, ontmoette Hij Maria Magdalena. Zeg Mijn broeders dat ze naar Galilea moeten gaan, zo klinkt dan Zijn opdracht. Zijn vrienden zijn hier zelfs broeders geworden. Hoe komt dat? Door grote benauwdheid heen. Een broeder wordt immers in benauwdheid geboren, zo lezen we in Spreuken.

Die benauwdheid wordt tussen twee mensen gedeeld en daaruit blijkt de broederband. Christus is daarin de Eerste. Hij is in de diepste benauwdheid geweest, vrijwillig. Dat is in de benauwdheid waar de mens zichzelf heeft gestort. Hij heeft die doorstaan naar lichaam en ook naar ziel. De benauwdheid van Zijn ziel is het dieptepunt van Zijn lijden geweest. Toen ervoer Hij wat het betekent om van God gescheiden te zijn onder Gods volle toorn over de zonde. Hij nam de oorzaak van die scheiding op Zich, en werd daardoor als een vreemde voor Zijn Vader. Want Hij nam de zonde en schuld van hen die Hij Zijn vrienden en broeders wilde noemen op Zich, en gaf om die reden de troost op van de nauwe band die Hij had met Zijn Vader. Toen riep Hij in grote verlatenheid en benauwdheid Zijn woord van rouw over Golgotha. 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten'. Dat was om vijanden tot vrienden, ja zelfs tot broeders te maken.

In benauwdheid geboren

Ik hoor iemand al hardop denken hoe ooit een vijand een vriend, ja een broeder wordt. Dat wordt een dringende vraag als we door de werking van Gods Geest in onszelf vijandschap ontdekken. Laten we luisteren naar Salomo en dan vooral naar het tweede gedeelte van onze tekst. 'Een broeder wordt in benauwdheid geboren'. Benauwdheid is hier een diepe

In dit nummer

4 Het begin van Johannes

7 In het stoppelveld van Efratha

24 Het boek des geslachts van Jezus Christus

- 2** Een Broeder in benauwdheid geboren
- 3** De zaligsprekingen [50]
- 6** Vier evangelisten, één Evangelie
- 8** Gedicht: Spruite Davids
- 9** Theologisch onderwijs in Ecuador
- 10** Bijbelstudie Jona [20]
- 11** Voor beeldendienst zult gij u wachten
- 12** 'We hoeven nooit de moed op te geven'
- 13** Boekennieuws
- 14** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

ervaring van nood. Denk maar aan een kind vlak voor de geboorte. Het wordt uit zijn vertrouwde, veilige omgeving geperst. Dat is buitengewoon benauwend. Je verliest alles, het is donker, je kunt geen kant op. Het woord dat hier gebruikt wordt, vinden we ook in Psalm 120. Daar lezen we dat je in je benauwdheid nog maar één ding kunt, en dat is roepen. We bidden daarom in de berijmde Psalm of de HEERE op onze klacht Zijn hemel wil scheuren.

Onze vraag was hoe wij van een vijand een vriend worden. Dat is een belangrijke vraag. Het Spreukenboek wil wijsheid meegeven voor alle aspecten van ons leven, dus ook voor onze ziel. Het is goed om te onderzoeken hoe het met onze vriendschappen staat. De vriendschap die hier bedoeld wordt, heeft alles te maken met een doorleefde ervaring van benauwdheid. Het kost veel om van vijand een vriend te worden. Dan moet je veel loslaten wat als veilig en vertrouwd voelde. Het wordt je allemaal vreemd. Want er ontstaat een nieuw verlangen naar wat ons veel meer belooft dan alles wat voorheen ons troostte.

**‘Een broeder wordt in benauwdheid geboren’.
Benauwdheid is hier een diepe ervaring van nood.**

In onze geestelijke geboorte ervaren we ook droefheid. We treuren om de zonde, die scheiding maakt ten opzichte van Hem naar Wie nu ons verlangen uitgaat. Het geeft ook benauwdheid. Want van onze vijandschap zijn we niet zomaar af, blijkt al snel. We redden onszelf niet meer, dat benauwt ons. Wat hebben we dan een vriend nodig die het voor ons opneemt!

Meer dan een vriend is er. Christus is de Broeder Die in benauwdheid is geboren, zo zagen we al. En ook dat Zijn bedoeling was om onze benauwdheid te delen. Wat wordt dat een troost wanneer de hemel van Bethlehem boven ons opengaat. Dat is wanneer op onze klacht Gods hemel scheurt. En dat dan die boodschap klinkt: Heden is u geboren de Zaligmaker. Ja, dan wordt Hij ons een Broeder Die in benauwdheid is geboren. Zijn dood wordt dan onze dood, en Zijn leven ons leven. Zo wordt Hij een Vriend Die meer aanleeft dan een Broeder. Ga nu met haast.

Thomas Watson

De zaligsprekingen [50]

Over de vervolging

*Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil;
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.*

Mattheüs 5:10

De vervolging van de dienaren des Woords

De vierde bijzonderheid is dat de voornaamste vervolgingen worden ondernomen tegen de dienaren des Woords. Onze Heere Christus richtte Zich rechtstreeks tot Zijn discipelen toen Hij op het punt stond hen uit te zenden om te prediken: ‘Zalig zijt gij, als u de mensen smaden en vervolgt (vers 11); want alzo hebben zij vervolgd de profeten die vóór u geweest zijn’ (vers 12). Jakobus 5:10: ‘Mijn broeders, neemt tot een voorbeeld des lijdens de profeten’. Zodra iemand predikant wordt, heeft hij iets van een martelaar. Christus’ dienaren zijn Zijn uitverkoren vaten. Zoals nu het beste vat van goud en zilver door het vuur gaat, gaan vaak ook Gods uitverkoren vaten door het vuur van de vervolging.

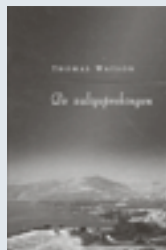
De redenen waarom de storm van de vervolging voornamelijk over de dienaren des Woords is gekomen, zijn:

1. Ten eerste omdat zij net als de anderen hun verdorvenheden hebben. En opdat zij zich ‘door de uitnemendheid der openbaringen niet zouden verheffen’, laat God een paar engelen des satans los om hen te kwellen en te vervolgen. God ziet dat zij de vlegel nodig hebben om hun kaf weg te slaan. Het vuur waarin God hen brengt, is niet om hen te verteren, maar om hen te louteren.
2. Ten tweede. De dienaren des Woords zijn de vaandeldragers van Christus om Zijn banier te dragen. Ze zijn de aanvoerders van de legermacht des Heeren, en daarom wordt er het meest op hen geschoten.
3. De vervolging komt door de boosaardigheid van de satan. De dienaren van Christus komen om zijn rijk te vernietigen. Daarom zal de oude slang al zijn venijn tegen hen uitspuwen. Als we op de kop van de duivel trappen, zal hij ons in de hiel bijten. De duivel bouwt tal van forten en vestingen in de harten van mensen: hoogmoed, onwetendheid en ongelof. Welnu, de wapenen van de bediening des Woords werpen deze sterkten neer (2 Kor. 10:4).

De vervolging die iemand gelukkig maakt

Het volgende wat ik moet uitleggen, is dit: Wanneer maakt het lijden van vervolging een mens gelukkig?

1. Ik zal u het lijden laten zien dat een mens *niet* gelukkig maakt. Als wij een kruis naar onszelf toetrekken, wordt dat lijden niet als martelaarschap beschouwd. In zulk lijden is geen vertroosting. Koester maar argwaan tegen een verleiding die van ons vraagt dat we het lijden over ons heen halen. Als wij lijden vanwege ons eigen kwaad, moet dat niet als martelaarschap worden beschouwd.
2. Ik zal u laten zien wat het is als we vervolging lijden die ons gelukkig zal maken, het lijden dat de kroon van het martelaarschap zal dragen. Het is als we lijden voor een goede zaak. ‘Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil’. Als we voor de waarheid lijden en de strijd van de godsdienst steunen, is dat het lijden om der gerechtigheid wil. Het is als we lijden met een goed geweten. (wordt vervolgd)

Uit: “De zaligsprekingen”,
Thomas Watson
(uitg. Den Hertog).

*En het Licht schijnt in de duisternis,
en de duisternis heeft Hetzelve niet begrepen
(Johannes 1:5)*

Het begin van Johannes

Er is maar één Evangelie, namelijk dat van Jezus Christus. Dit ene Evangelie is achtereenvolgens beschreven door Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes. Dit laatst verschenen vierde evangelie is duidelijk aanvullend bedoeld, en heeft een heel eigen karakter. Het is niet eenvoudig, wel wonderlijk diep, en heeft een eigen opbouw en stijl. Dat blijkt al uit de lange inleiding in de eerste achttien verzen van hoofdstuk 1.

v. A.

Deze inleiding op het Evangelie van Johannes vormt de leeswijzer voor het hele boek. Het is dus niet slechts bedoeld voor deze dagen rond Kerst. Vanuit deze inleiding lopen er duidelijke lijnen naar elk gedeelte van het Johannes-evangelie. Daarom vraagt deze leeswijzer nu onze aandacht. Het eerste evangelie (Mattheüs) begint met het geslachtsregister van Christus. Het tweede (Markus) begint direct met Johannes de Doper. Het derde (Lukas) met een korte opdracht aan Theófilus. En het vierde (Johannes) met een grondlegend Voorwoord.

Wanneer we deze achttien verzen uit Johannes 1 lezen, dan is het nog niet zo eenvoudig om die in eigen woorden samen te

vatten. Toch is het de moeite zeker waard! We willen daarvoor verwijzen naar het kader dat bij dit artikel is afgedrukt. Dat is bedoeld om u een overzicht aan te reiken bij de overdenking, niet slechts van deze achttien verzen, maar van alle 21 hoofdstukken uit het Johannesevangelie.

Veel namen

In dit overzicht valt het op dat het vooral uit namen van de Middelaar bestaat. Johannes, de oorspronkelijk jonge visser uit Galiléa, mag in dichterlijke verwoordingen zijn Zaligmaker belijden. Dat doet hij op zo'n schone wijze dat het de ziel van de kerk der eeuwen steeds weer raakt. Dit is dus een lied voor de hele kerk. Dan is Kerst nog maar het begin van Zijn Middelaarsheerlijkheid. Dan is Zijn vleeswording nog maar het begin van de troost. Want zelfs na de opstanding, in hoofdstuk 21, klinkt het nog uit de mond van de schrijver: 'Het is de Heere' (Joh. 21:7).

Nu gaat het erom of wij deze Heere ook zo mogen kennen. Of we Hem ook mogen volgen, van Zijn vleeswording tot Zijn

Overzicht van de inleiding op het Johannesevangelie 1 : 1-18

1. 'Het Woord' als naam van de Zoon van God
2. Hij is van eeuwigheid God
3. Hij is de Schepper
4. Hij is het Leven
5. Hij is het Licht
- 6-8. Hij is het Voorwerp van het geloof
9. Hij is de Gekomene in de wereld
10. Hij wordt door de wereld niet gekend
11. Hij wordt door de Zijnen niet aangenomen
- 12 en 13. Hij is de Oorzaak van het kindschap, namelijk door wedergeboorte
14. De kerntekst: dit 'Woord' wordt door het geloof gekend als de Eniggeborene van de Vader, vleesgeworden en vol van genade en waarheid
15. Hij is de Eeuwige
16. Hij is de Bron van genade
17. Hij is de Bron van waarheid
18. Hij verklaart de Vader

eeuwige glorie. Of wij geloofsogen hebben ontvangen om Hem te zien in Zijn onuitsprekelijke schoonheid. Wie is Hij dan?

Het Woord

Hij is zoals Hij héét. Ga het vers voor vers maar na. We zien zijn namen als uitdrukking van Zijn werken en wezen. Hoe Hij werkelijk is! Binnen het beperkte bestek van dit artikel kunnen we niet alle namen nagaan. Maar we beginnen met Zijn naam 'het Woord' (vers 1). Een woord geeft uitdrukking aan onze gedachten. We hebben de gave van onze Schepper gekregen om datgene wat we denken uit te drukken in woorden. Nu, Gods eeuwige gedachten worden vertolkt in het beschreven Woord, de Heilige Schrift. Dat is de eerste betekenis van 'het Woord'.

De tweede betekenis is die van de naam van de Middelaar. Hij heet 'het Woord', omdat Hij ook werkelijk uitdrukt wat de eeuwige gedachten van God drie-enig zijn. Leest u het laatste vers (18) maar: 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeborene Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard'. 'Het Woord' vormt dus de verbinding tussen de verzen 1 en 18, met alles wat daartussen staat. Wat een rijkdom van de Godsopenbaring in deze Christus!

'Het is de Heere'

Vervolgens zien we de lijn van de wezenlijke eenheid - sinds Bethlehem - van de eeuwige Zoon van God en de Gekomene in de wereld. Want het Woord is 'vlees geworden'. De lijn van de eeuwige Schepper en Bezitter, Die Hij is en blijft, en Die onder ons in tenten heeft gewoond. Een vos heeft nog een hol, een vogel een nest, maar Hij had niets. Zelfs in Zijn doodsuur had Hij geen kussen om Zijn hoofd op neer te leggen. Hij Die het leven werkt en het leven is, ging de dood in. Hij Die het licht schiep en is, hangt in de drie uur durende duisternis te roepen in Godverlatenheid.

'Het is de Heere', zo houdt Johannes ons voor. Hij is zelfs 'mijn Heere en mijn God', zo tekent hij op uit de mond van Thomas (Joh. 20:28).

(Niet) aannemen

Het gaat om dit persoonlijk kennen van deze Middelaar, zoals Thomas dat belijden mocht. Ontroerend, dat de wereld die door Hem Zelf geschapen is, Hem niet kent (vers 10). Maar nog aangripend is het dat de Zijnen Hem niet hebben begeerd (vers 11). De Zijnen, als Zijn eigen volk Israël, Zijn tijdgenoten, ze zitten vast in hun eigen voorstellingen van de

Messias, in eigen opvattingen van het heil, in veelsoortige eigengerechtigheid, zoals in dit Johannesevangelie uitvoerig blijkt. Wat een hardnekkig verzet van serieuze kerkmensen. Want er is geen hardnekkiger vijandschap tegen God en Zijn gekomen Christus dan godsdienstige vijandschap.

Dit 'niet aannemen' geldt zelfs de Zijnen, Zijn verkoren volk uit Jood en heiden. Want daarvan geldt wat Jesaja tot hun beschaming eerlijk belijdt, dat 'Hij veracht was, en wij Hem niet geacht hebben' (Jes. 53:3). Wanneer er voor de Vernederde geen plaats gemáákt wordt, zullen we Hem dus niet aannemen. Hoe dichtbij 'het Woord' ook is.

Wedergeboorte nodig

De Bron van genade en waarheid is Hij. Hij werkt en verkondigt soevereine genade, en waarheid in de diepe zin van het Woord. Hij is de Eniggeborene van de Vader en tegelijk het vlees geworden Woord. Wie ziet 'Zijn heerlijkheid'? Dat is weer zo'n kenmerkend Johannes-woord. We herkennen er het woord 'eer' in. Zo komt God namelijk aan Zijn eer. Door de genadige tegenwoordigheid in déze Christus Jezus (vers 17). Hij komt alleen aan Zijn eer, wanneer genade en waarheid in ons leven verheerlijkt worden, genade en waarheid in de gangen van Zijn verandering, maar ook in de gangen van Zijn verhoging. Sinds Hemelvaart is Hij weer 'in de schoot des Vaders' (vers 18). Hij is in de schoot des Vaders om alles van de Vader te verklaren: Vaders welbehagen en Vaders recht, Vaders deugden en Vaders eer. Zijn die al in uw hart 'verheerlijkt'? Dan is er een begin uit God. Dit is een zaak die in het vierde evangelie benadrukt wordt: het 'uit God geboren' worden (vers 13). Wedergeboorte is voor ons allen dringend nodig. Maar door dit vlees geworden Woord is dat ook mogelijk. Wedergeboorte als het begin van alle geestelijke leven, als de ontplooiing en ten slotte ook de eeuwige voltooiing ervan. Dan alleen, maar dan ook zeker is er een (geloofs)zien van Zijn onuitsprekelijke heerlijkheid.

Dit zien wordt een 'aanschouwen' (vers 14) genoemd, een aanschouwen met zielsinnige vrede en vreugde. Dan is er zelfs een aannemen met de hand des geloofs (vers 12). Zalig wie deze Middelaar zo eigen mag, in Zijn heerlijkheid, vol van genade en waarheid. Werkelijk Goddelijk vol! Mild en overvloedig. Zou er dan in Hem een tekort zijn?

De evangelist Johannes begint zijn Kerstevangelie niet in Nazareth of in Bethlehem (foto), maar in de eeuwigheid: 'In den beginne was het Woord...'

de Heilige Geest hun karakter, aanleg en talenten bij het te boek stellen van de Godsopenbaring niet heeft uitgeschakeld, maar juist heeft gebruikt en geheiligd! Lukas heeft alles 'van voren aan naarstiglijk onderzocht'. Ik vermoed dat hij veel vraaggesprekken heeft gehouden met mensen die nog wisten van de wonderde dingen die in het gebergte van Judea en in de landstreek van Efratha waren gebeurd. Daar hebben wij middellijkerwijs het Kerstevangelie van Lukas 2 aan te danken.

De adelaar

En Johannes? De ongeletterde zoon van Zebedeüs en Salome blijkt de 'adelaar' onder de evangelisten te zijn! Ook hij schrijft zijn Kerstevangelie, maar hij begint niet in Nazareth of in Bethlehem. Johannes begint zijn boek in... de eeuwigheid! Hij spreekt over 'het Woord'. Zo noemt hij de Zaligmaker. Waarom die opmerkelijke aanduiding? Het Griekse woord logos heeft een dubbele betekenis, net als ons woord rede. Ons verstand wordt onze rede genoemd, maar ook onze woorden noemen we een rede. Zó, aldus onze kanttekenaren, wordt Christus het Woord genoemd, omdat Hij niet alleen de Wijsheid des Vaders is, maar ook omdat de Vader door Hem de verborgen raad van onze zaligheid heeft geopenbaard. Is dat niet treffend? Johannes schrijft op zijn eigen wijze het Kerstevangelie: 'En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader), vol van genade en waarheid'.

Vier en toch één

Vier en toch één. Vier wat karakter en bekwaamheid betreft heel verschillende mensen schreven ook áán verschillende mensen op hun eigen wijze het Evangelie van de geboorte van Jezus Christus. Het is het wonder van het werk van Gods Geest dat het één Evangelie is geworden. Een even groot wonder is het dat dit éne Kerstevangelie, als het zijn persoonlijke toepassing krijgt in de harten van mensenkinderen, hoe verschillend ook van huidskleur, leeftijd en karakter, ook op dezelfde wijze wordt ervaren, namelijk als een nooit te bevatten wonder voor een doodschuldig menskind. Ieder die dit te beurt mag vallen, zal zeggen: 'Er was voor Hem bij mij geen plaats, hoewel er voor de hele wereld plaats was in mijn hart. Maar nu is dit het wonder, dat Hij gekomen is, tóch gekomen, hoewel ik nooit naar Hem vroeg'. Zonder de beleving van dit wonder gaan wij nooit iets van het Kerstfeest verstaan.

Vier evangelisten, één Evangelie

De ouderling had op catechisatie van die vaste vragen. De oudere catechisanten wisten inmiddels de antwoorden, maar de nieuwelingen gleden nog weleens uit. Eén van die vragen was: Hoeveel evangeliën zijn er? Wee de catechisant die vier zei! Want er is maar één Evangelie, beschreven door vier evangelisten.

ds. A. Moerkerken,
Capelle a/d IJssel

Over enkele dagen hopen we het Kerstfeest weer te gedenken. Mocht het zijn in geest en in waarheid, eenvoudig en zoals de Heere wil dat wij het gedenken. Dan zal dat gedenken geleid worden door het Woord.

Er is maar één Evangelie. Ook maar één Kerstevangelie, hoewel beschreven door vier evangelisten. Zij schreven hun boek ieder met een eigen bedoeling, ieder aan een andere lezersgroep, ieder met een eigen invalshoek, maar állen door Gods Geest geïnspireerd. Daar is Mattheüs, die zijn geschrift begint met het 'boek des geslachts van Jezus Christus'. Het is duidelijk dat Mattheüs voor de Joden schrijft en dat het een van zijn oogmerken is om het oude bondsvolk uit de Schriften ervan te overtuigen dat Jezus de lang beloofde Christus (Messias) is. Let er maar eens op hoe vaak hij woorden gebruikt als: 'Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken is door de profeet, zeggende...' Mattheüs begint zijn geslachtsregister van Christus dan ook bij Abraham! Over de geboorte van de Zaligmaker is hij summier: hij stipt het slechts aan in het laatste vers van het eerste hoofdstuk. Opvallend is de grote plaats die Jozef, de man van Maria, in zijn beschrijving inneemt. Wel beschreef Mattheüs enkele

geschiedenissen die geen van de andere evangelisten hebben, zoals die van de wijzen uit het oosten.

Markus en Lukas

Markus heeft het kortste boek geschreven. Hij schrijft over de geboorte van de Zaligmaker eigenlijk niets. Hij begint zijn beschrijving van het Evangelie bij het optreden van Johannes de Doper en bij de daarop volgende doop van de Heere Jezus. Er zal dan ook met Kerst niet zo vaak uit Markus worden gepreikt. Betekent dit dat Markus geen Kerstevangelie vermeldt? O nee. Alleen op een geheel eigen wijze. Wie Markus 10:45 opslaat, begrijpt wat ik bedoel. Lukas, die óók een geslachtsregister van de Heere Jezus geeft, doet het precies andersom dan Mattheüs: hij begint bij Jozef en gaat terug tot Adam, de vader van de mensheid. Lukas schreef zijn boek dan ook niet voor Joden, maar voor Theófilus, die warme belangstelling had voor de dingen die het Koninkrijk Gods aangaan. Het is juist Lukas, de enige niet-Jood onder de vier evangelisten, die heel nauwkeurig de geschiedenis van de geboorte van de Zaligmaker heeft beschreven. Wat zien we hier treffend dat de inspiratie van de bijbelschrijvers door Gods Geest organisch is geweest, dat wil zeggen dat

In het stoppelveld van Efratha

J. van 't Hul,
Lieren

Het is nacht. Het stoppelveld van Efratha ligt in het duister. Maar de hemel scheurt. Het licht gaat op. 'Vreest niet, want zie, ik verkondig u grote blijdschap'.

In het veld van Efratha - tegenwoordig heet dit 'Shepherd's Field' - houden herders de nachtwacht over hun kudde. Ze 'liggen niet zomaar bij nacht in het veld', maar ze houden de nachtwacht. Dat is wat anders. Ze doen hun werk, misschien wel zo getrouw als de engelen dat in de hemel doen. Om beurten staan ze op hun post, midden in de koude, oosterse nacht, om de schapen te beschermen die aan hun hoede zijn toevertrouwd. Ze weten nauwkeurig waar de kudde zich legt in de nacht. Klaarwakker zijn ze, deze herders. Daar valt niet knus of romantisch over te doen. 'En er waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hun kudde' (Luk. 2:8).

Wat zouden dit voor mensen zijn? Waarschijnlijk zijn dit geen mannen van naam en behoren ze niet tot de elite van die dagen. Herders telden nauwelijks mee in de maatschappij, werden meestal over het hoofd gezien. Deze nachtwakers behoren tot de onaanzienlijken, tot het verachte en het onedele. Het zijn zeg maar 'de kleine luiden' van die dagen. 'God verheerlijkt Zich nooit aan het uiter-

lijk grote dan om het te vernederen, maar aan het kleine dat Hem dient, geeft Hij Zijn genade' (Da Costa).

Verder weten we niet zo veel van dit koppeltje herders. Wij weten niet met hoevelen ze zijn. We kennen niet eens hun namen, maar hun namen staan wel in het Goddelijke register. Ze behoren tot het getal van de verkorenen en zijn dus dierbaar in Gods oog. Want straks zegt de engel 'dat hún geboren is de Zaligmaker' (Luk. 2:11).

Over de legering van hun hart in déze nacht zegt de Schrift echter niets. Vooralsnog is dit een nacht als alle andere nachten, even duister als altijd.

Verwachten en uitzien

Er zijn verklaarders die denken dat de herders juist in deze nacht, terwijl ze de nachtwacht houden, heilbegerig met elkaar in gesprek zijn over de komst van de Beloofde der vaderen. Ze houden gezelschap in het donker. De één zou aan de ander gevraagd hebben waarom het toch zo lang moest duren voordat Hij komen zou, de Christus der Schriften. Deze herders zouden tot het adventsvolk behoren,

het zouden verwachtende en uitzierende mensen zijn. Dat zou natuurlijk allemaal goed kunnen, maar de Bijbel zegt daarover niets. Het zou ook best kunnen wezen dat ze de Messias juist in déze nacht helemaal niet hebben verwacht. 'Hoe de stand van hun leven was in Lukas 2 is van minder betekenis, maar wat de staat van hun leven betreft is het: Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan' (ds. A. Moerkerken). Matthew Henry zegt broodnuchter: 'Ze houden zich bezig, niet met oefeningen der Godsvrucht, maar met de zaken van hun beroep'. Toch ziet Dächsel in deze mannen ook dit: 'Ze mogen naar de richting van hun hart onder de vromen worden gerekend, die op de vertroosting van Israël wachten. Ze bevinden zich op dezelfde plaats waar David eens de kudde van zijn vader weidde, en zij hebben van hem niet alleen de herdersstaf, niet alleen dezelfde weide, maar ook het hart overgenomen'. Ook Da Costa veronderstelt dat deze herders godvruchtige mannen zijn: 'Want God verschijnt nooit aan ongelovigen dan om hun Zijn oordelen aan te kondigen, of hen te bekeren zoals Hij Saulus deed'. Toch een kostelijk getuigenis over ruige mannen in een stoppelig herdersveld.

Hoe de legering van hun hart ook is, in déze nacht zijn ze volstrekt onwetend dat heel dichtbij het grote wonder plaatsvindt waarop de oude vromen al eeuwenlang hebben gewacht. Iets verderop, in Bethleem, doet de Christus der Schriften Zijn intrede in deze wereld. Maar deze herders zijn van gisteren en weten niet. Toch, bĳna gaat hun het licht op.

Loon van het Evangelie

De eerste boodschap van de geboorte van de Zaligmaker wordt niet gebracht op het tempelplein te Jeruzalem, niet aan het koninklijk paleis, noch aan Schriftgeleerden en farizeeërs, maar aan nachtwakers in het veld van Efratha. De hemel is in barensood, maar in Jeruzalem is er geen mens die ervan wakker ligt. 'Waarom geen ambassadeur gezonden aan de keizer Augustus? Waarom dit niet aan de koning Herodes bekendgemaakt? En vooral, waarom dit niet de grote Joodse vergadering, de overpriesters en de Schriftgeleerden, aangediend? Het is daarom dat wij ons alleen zouden vastmaken aan Hem en alles voorbijgaan wat groot en aanzienlijk in de wereld is. Dat is toch het gedurige loon van het Evangelie, veracht te zijn naar het vlees' (P. van der Hagen).

(wordt vervolgd)

The background of the page is a dark night sky filled with stars. A very bright star with a lens flare effect is positioned in the upper right quadrant. In the lower right, a small, dark wooden house with a gabled roof is visible, with a bright light emanating from a window. The foreground shows a dark, silhouetted landscape with trees and a path leading towards the house.

Spruite Davids

Een spruitjen heeft de Heer' geplant,
te Bethlehem in 't Joodse land,
uit Davids stam gesproten,
vol koninklijke loten.

Zijn twijgen staan wijd uitgebreid,
met bloemen sierlijk overspreid,
als met een peerlenkrone.
geen schoonheid is zo schone.

In 's Heeren lusthof zal hij staan,
vol vruchten, die de ziel verzaàn,
zijn loof geneest de kranken
wijd boven alle dranken.

Gods waarheid zal Zijn wortel zijn,
Gods hete liefd' Zijn zonzeschijs,
den groten Geest een reine
en levende fonteine.

O Vader goed, geeft dat wij ras,
dit overkostelijk gewas,
met hertenvreugd genieten;
geen kruis zal ons verdrieten.

Jacobus Revius (1586-1658)

Theologisch onderwijs in Ecuador

ds. G.W.S. Mulder,
Ridderkerk

Voor onze zendingsgemeenschap in Ecuador is een bijzondere periode aangebroken. De beide theologische studenten zijn begonnen aan de afronding van hun opleiding, en de oudste zendingspost, El Amparo in Guayaquil, bereidt zich voor op het verkiezen van ambtsdragers. Namens het deputaatschap voor de zending brachten we er een werkbezoek.

Beide studenten, Dani Alava en Jorge Chancay, zijn in september 2019 toegelaten tot de opleiding. Daarvoor hadden ze al een theologische basisopleiding gevolgd. De laatste twee jaar moest hen voorbereiden tot een specifieke taak in de kerk. Dani werd aangeworven om opgeleid te worden tot evangelist en Jorge tot predikant. De opleiding is hoofdzakelijk verzorgd door onze theologisch toeruster Dick Korpel. Hij heeft zich met liefde en grote inzet van zijn opdracht gekweten.

Doordat ook tijdens deze studiekeerperiode geen predikant voor het zendingswerk kon worden uitgezonden, werd een onderwijsbijdrage van een predikant node gemist. Intussen voelde het zendingsdeputaatschap wel de noodzaak dat een predikant de broeders zou steunen in hun voorbereiding tot het ambt. Met dat doel ben ik van maandag 29 november tot donderdag 9 december in Ecuador geweest. Ik heb enkele lessen aan de opleiding mogen verzorgen, getolkt door Dick Korpel.

De toepassing

Over welk onderwerp belangrijk en nuttig zou zijn, hoefden de broeders niet lang na te denken: het toepassend element in de prediking. Op een zendingspost hebben veel Bijbelse begrippen uitleg nodig. Dat is begrijpelijk: het Bijbels onderwijs is nieuw voor de hoorders. Er valt alleen al wat dat betreft zoveel te leren. Van harte onderschrijven de broeders de noodzaak van het wonder van Gods genade. Ook zijn ze ervan overtuigd dat dit voor kerkleden

Met Jorge en Erika voor de deur van de kerk in Guayaquil.

niet vanzelfsprekend is. En degenen die de Heere wel oprecht mogen zoeken, hebben onderwijs nodig. Dus moet er onderscheidenlijk worden gepreekt. De toepassing moet ook praktisch zijn; aansluitend bij wat nodig is in een zendingsgemeente.

Veel dingen zijn aan de orde geweest. Een Bijbeltekst bevat bijvoorbeeld niet alleen woorden, maar ook zaken. Soms maakt een woord direct een zaak duidelijk. Bijvoorbeeld: liefde, zonde, dood, genade. Soms ligt een zaak in woorden opgesloten. Bijvoorbeeld: Toen David met Goliath streed, ging het niet alleen om de strijd tegen een reus, maar ten diepste om de strijd tegen de zonde. Goliath lasterde immers de Naam van God. We hebben geprobeerd dit praktisch uit te werken.

Daarbij brachten de broeders zelf naar voren dat een tekst vaak meerdere toepassingen bevat. We hebben het belang benadrukt van een goede Bijbelse fundering. Zij voelden dit goed aan. Er zijn in Ecuador veel geestdrijvers en mensen die hun eigen woord brengen onder de naam van Gods Woord. Onze broeders moeten daarin (een eenzame!) positie kiezen. Waardevol om zo de theorie te bespreken voor de praktijk.

Bediening der verzoening

Paulus heeft niet anders gepredikt dan Christus en Die gekruist (zie 1 Kor. 2:1-5). Prediking is bediening der verzoening. Het gaat om de rechtvaardiging van de goddeloze. Daarom moet Christus' kruis in het middelpunt staan. De broeders vonden het belangrijk te weten hoe dat moet. Tal van Ecuadoraanse predikers preken Christus volgens hen op een manier die niet Schriftuurlijk is.

Ik heb uitgelegd dat de toepassing altijd verankerd moet worden in het geheel van de Schrift. Dan moet aan de orde komen dat God zondaren met Zichzelf verzoent naar Zijn welbehagen. Hij doet dat door de Heilige Geest: om Jezus' wil. Ook moet altijd de noodzaak van oprechte bekering worden benadrukt.

Naast deze onderwerpen hebben we stilgestaan bij het kerkelijk jaar. We hebben doorgenomen wat de prediking van de heilsfeiten inhoudt. Ook hebben we met beide studenten en hun echtgenoten in een persoonlijk gesprek doorgesproken wat het innemen van de bijzondere plaats van evangelist of predikant voor hen als gezin betekent.

Gemeenteavond

In de gemeente Guayaquil heb ik een gemeenteavond mogen verzorgen. Ook mocht ik meegaan met enkele huisbezoeken. Ik heb ervaren dat er verbondenheid is aan Gods Woord en dat de Heere er Zijn kinderen heeft. We mogen geloven dat de tijd rijp is dat ambtsdragers worden gekozen en dat de gemeente El Amparo wordt geïnstitueerd.

Jorge ziet ernaar uit een beroep te mogen ontvangen om bevestigd te worden in de volle bediening van Woord en sacramenten. Dani heeft inmiddels zijn plaats mogen innemen in Quevedo. Hij heeft duidelijk ervaren dat de Heere hem daar naar toe heeft geleid. We zijn er bij ogenblikken stil van geworden hoe de Heere Zijn trouw en genade toonde, dwars door zorgen en onmogelijkheden heen. Hij gaat door met Zijn werk.

Jona Jona gemaakt

‘Jona nu ging ter stad uit, en zette zich tegen het oosten der stad; en hij maakte zich aldaar een verdek en zat daaronder in de schaduw, totdat hij zag wat van de stad zou worden. En God de HEERE beschikte een wonderboom, en deed hem opschieten boven Jona, opdat er schaduw mocht zijn over zijn hoofd, om hem te redden van zijn verdriet. En Jona verblijdde zich over den wonderboom met grote blijdschap. Maar God beschikte een worm des anderen daags in het opgaan van den dageraad; die stak den wonderboom, dat hij verdorde. En het geschiedde als de zon oprees, dat God een stillen oostenwind beschikte; en de zon stak op het hoofd van Jona, dat hij amechtig werd; en hij wenste zijner ziel te mogen sterven, en zeide: Het is mij beter te sterven dan te leven’.

Jona 4:5-8

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

Jona is klaar met zijn werk. De uitkomst mag hij aan de Heere overlaten en hij kan terug naar het tienstammenrijk.

Dat doet Jona echter niet. Als de veertig dagen voorbij zijn, zorgt hij uit de stad te zijn. Hij is immers veel beter dan de Ninevieten, die Gods oordeel verdiend hebben. Buiten de stad wacht hij af wat er gebeuren zal. Ondertussen maakt hij een soort loofhut om gemak en schaduw te hebben. Ziet u hoe een heidens Ninevé dag en nacht om

genade smeekt en een begenadigde Jona zwijgt? Kan dat werkeloos toezien wel met genade gepaard gaan? Is Jona werkelijk een man Gods?

Mag ik u eens vragen: Naast wie zit u? Wacht u onder een dekje van bladeren ook alles maar af? Of ligt u naast de Ninevieten op uw knieën, omdat de tijd nu kort geworden is en het oordeel nabij?

Waarmee denken wij ons te dekken als God de hittigheid van Zijn toorn gaat openbaren?

Wat loopt het laag af met Jona. Wat is hij hard als een steen, dood en liefdeloos. Dat de Heere de smekende Ninevieten genadig zal zijn, kunnen we begrijpen, maar wat zal Hij met Jona doen? In Zijn grondeloze barmhartigheid zal God Zichzelf in het leven van Jona gaan verheerlijken. Jona zal Jona worden.

De vijandschap openbaar

Weet u hoe de Heere dat doet? Eerst komt Hij met Zijn goedertierenheden en onverdiende zegeningen, maar die verbreken Jona niet. Dan komt Hij met kastijdingen en beproevingen, maar ook die verbreken Jona niet. Dan gaat God Jona alles zó ont-nemen dat alleen de brandende hel van vijandschap overblijft. En zo beschikt de almachtige God een wonderboom, die zijn grote bladeren over Jona uitspreidt. Na het verdriet om alles wat hem overkomt, is Jona met die uitwendige uitreding verblijd. Nee, niet met de redding van Ninevé. Ziet u het? De Heere toont hier uw en mijn bestaan. Wat is Gods Woord eerlijk.

Amechtig geworden

In de schaduw kan Jona het wel uithouden, maar de Heere komt hem tegen. Jona moet op zijn plaats gebracht worden en leren wie hij in zichzelf gebleven is. In een ogenblik verdorren Jona's mooie bladeren als God één worm beschikt die de wonderboom steekt. O, wat wordt Jona in de hitte van de oostenwind amechtig en weer horen we zijn goddeloze uitspraak dat hij liever sterft dan leeft. In al die beproevingen buigt Jona niet. Hij komt niet tot de bede: 'Uw wil geschiede'. Maar meer dan Jona is hier. Christus is het, Die de beker van de hitte van Gods toorn gewillig leegdrank, opdat liefdeloze, harde Jona's zichzelf zullen verliezen. Alleen zo zullen ze Christus tot hun eigendom ontvangen en in Hem behouden worden.

Vragen

1. Vertaal het verschil tussen de houding van de Ninevieten en de houding van Jona naar onze tijd.
2. Wat betekent 'Jona zal Jona worden'?
3. Waardoor kan Jona toch behouden worden?

(wordt vervolgd)

Niet voor niets ging de Reformatie in ons land gepaard met een beeldenstorm in de kerken. Foto: Pieterskerk Leiden

Voor beeldendienst zult gij u wachten

Afgelopen zomer publiceerde prof. dr. A. Huijgen een boek over Maria. Opvallend was daarin zijn pleidooi om in het kerkelijk leven veel meer aandacht te besteden aan deze Bijbelse figuur. Meer dan in de kerken van de Reformatie gebruikelijk was. Veel protestanten zouden lijden aan Mariafobie.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Recent liet hij in een interview in het regionale dagblad de Stentor weten ook voorstander te zijn van Mariabeelden in de kerk. Zeker voor een christelijke gereformeerde hoogleraar is dat een opvallende stellingname. In onze Catechismus worden immers bij de behandeling van het tweede gebod de beelden in de kerk radicaal afgewezen. Niet door 'stomme beelden maar door de levende verkondiging van Gods Woord' moeten de christenen onderwezen worden (Heidelbergse Catechismus, vraag 98). Niet voor niets ging de Reformatie in ons land gepaard met een beeldenstorm. Om de voormalige roomse kerken voor de gereformeerde eredienst bruikbaar te maken moesten de heiligenbeelden verwijderd worden.

Boeken der leken

Overigens kan men zich wel enigszins voorstellen hoe men in de Rooms-Katholieke Kerk daartoe gekomen was. Hoe moest men vele eeuwen geleden het kerkvolk vertrouwd maken met allerlei figuren en verhalen uit de Bijbel en de kerkgeschiedenis? Het schoolonderwijs bereikte maar een heel kleine groep. De grote massa was analfabeet. Trouwens, boeken waren vóór de uitvinding van de boekdrukkunst uiterst kostbaar. Konden daarom de beelden als boeken der leken

geen nuttige functie hebben?

In de oosterse kerk heeft men vanouds iconen, op hout geschilderde afbeeldingen van Bijbelse figuren en andere heiligen. Die worden door de kerkgangers vereerd en gekust. Daar is ook krachtig verzet tegen geweest. In de achtste en de negende eeuw had men de beweging van de iconoclasten, de beeldenbrekers, die zich verzetten tegen deze beeldenverering. Hun verzet was uiteindelijk tevergeefs.

Hedendaagse pleidooien voor beelden in de kerk en een grotere aandacht voor Maria - zelfs inclusief een speciale kerkelijke feestdag - kunnen niet los gezien worden van de algehele toenadering tot Rome in orthodox-protestantse kring. Men tilt niet meer zo zwaar aan de theologische verschillen.

Het primaat van de paus is nog een moeilijk punt. Maar dat de Rooms-Katholieke Kerk duidelijk een optimistischer mensbeeld heeft dan in de Reformatie beleden wordt ('ganselijk onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad') en daardoor voldoende heeft aan helpende genade, vormt geen breekpunt meer. Het spreken over de ware en de valse kerk, zoals de Nederlandse Geloofsbelijdenis dat doet (art. 29), is evenzeer een vreemde zaak geworden. 'Zo ga je toch tegenwoordig niet met elkaar om. We zijn

toch allemaal broeders in Christus', zo meent men.

Gemeenschappelijk front?

Vaak wijst men daarbij naar het gemeenschappelijke front van de secularisatie of naar dat van de liberale theologie. Dat is inderdaad niet zonder betekenis. Strenge rooms-katholieken hebben altijd nog iets meer begrepen van waar het echt om gaat dan vrijzinnige protestanten. Maar als het gaat om de wezenlijke vragen van zonde en genade scheiden onze wegen. Helaas is het tegenwoordig nodig om dat te beklemtonen. De Reformatie was geen vergissing. Geen kerkscheuring die betreurd moet worden.

Mariabeelden worden tegenwoordig voor weinig geld op Marktplaats aangeboden. Ook bij de grootscheepse sluiting van allerlei rooms-katholieke kerkgebouwen moet men ergens heen met de inventaris. Maar aan dat aanbod kunnen we beter maar voorbijgaan.

Vervreemding

Voor de Gereformeerde Gemeenten golden de Christelijke Gereformeerde Kerken vanouds als een 'aangrenzend' kerkverband. In de jaren twintig van de vorige eeuw zijn er zelfs serieuze besprekingen geweest over een mogelijk samengaan. In verschillende christelijke gereformeerde kerken was en is het geestelijk klimaat en de levensstijl niet anders dan bij ons. Daar zal men ook ongelukkig zijn met de opstelling van prof. Huijgen. Er is toch al zoveel wat de verhoudingen in het kerkverband onder spanning zet, zoals de vrouw in het ambt en de acceptatie van homoseksuele relaties.

Om de vrede te bewaren heeft men altijd veel gedoogd. Maar op die manier worden de verschillen in het kerkverband wel steeds groter en neemt de onderlinge vervreemding toe. Bovendien is het in elke kerk van groot belang wie men op de preekstoel toelaat en vooral ook aan wie men de opleiding van de nieuwe predikanten toevertrouwt.

In de Bijbel wordt Maria 'de gezegende onder de vrouwen' genoemd (Luk. 1:28). 'Mij geschiede naar uw woord' (Luk. 1:38), zo luidde haar antwoord op de aankondiging van de engel. In de rooms-katholieke theologie onderstreept dat antwoord Maria's medewerking aan Gods heilsplan. Haar instemming was daarbij onmisbaar, zo meent men. Maar voor Maria zelf was het 'gij hebt genade bij God gevonden' (Luk. 1:30) van beslissende betekenis. Haar lofzang getuigt daarvan.

‘We hoeven nooit de moed op te geven’

A. Bel,
Vlaardingen

‘We hebben ze gekend: collega’s met rijke kanselgaven en altijd stampvolle kerken. Hun naam klonk door het ganse land. Maar op de catechisatie konden ze met geen mogelijkheid orde houden’.

Catechisatie in vroeger jaren.
(Carel Lodewijk Dake, 1867-1918 - Rijksmuseum)

Dat schreef ds. J.D. van der Velden (1859-1947), predikant van de Gereformeerde Kerken in Nederland, een man van de oude stempel. Hij heeft in 1924 een boek geschreven waarin hij vertelt over zijn pastorale ervaringen. “Losse schetsen uit het pastorale leven” luidt de titel. Al eerder hebben we enkele dingen weergegeven uit zijn ambtelijk leven.

‘Hoeveel tact en geduld is er nodig om met de rijpere jeugd om te gaan’, schreef ds. Van der Velden. ‘Hoe moet vooral

ons opkomend geslacht het voorwerp zijn van aanhoudende zorg en gedurig gebed. Een geduldig, liefdevol en toch ernstig vermaan, vooral onder vier ogen, kan onder Gods zegen zulke rijke vruchten dragen.’

In een van de gemeenten die ds. Van der Velden gediend heeft, hield hij voor de eerste keer catechisatie voor de grote meisjes. Er kwam een meisje binnen, en de koster dacht er goed aan te doen de predikant inlichtingen over haar te verschaffen. ‘Dominee’, zei hij, ‘van die meid kunt u nog plezier beleven. De vorige predikant heeft haar een paar keer weggejaagd en de consulent die hier enkele maanden de catechisaties heeft waargenomen, heeft haar nogal hardhandig de deur gewezen.

Nu zal ze het bij u wel weer proberen. Als u mij nodig hebt, roept u mij maar’. Maar nee, hulp van de koster hoefde ds. Van der Velden niet te hebben. Hij wist het: als je het zelf niet aankan en de koster nodig hebt, ben je een verloren man. ‘Ik dankte de koster dus voor zijn informatie en zou weleens zien hoe het met die zwart-getekende jongedochter gaan zou. Het duurde niet lang of de wulpse, lichtzinnige, rumoerige geest kwam voor de dag. Slecht was ze niet, onze Marie, maar ze stak door haar grappen al de anderen aan. Geen vermaan hielp. Ik liet haar bij mij

komen in de pastorie, om met haar alleen te spreken en ja, dan ging het een paar weken goed.’

Nog één poging

Maar er kwam een tijd dat ds. Van der Velden van plan was haar voorgoed weg te sturen. Toch wilde hij nog één poging wagen. Toen ze het weer eens erg bont gemaakt had op de catechisatie, sprak hij na afloop zo ernstig en ook zo streng met haar, dat ze de predikant verwonderd aankeek.

‘Ja, Marie’, zei de predikant, ‘begrijp je nu wel dat het liefde tot je behoud is dat ik zo hard en streng tegen je moet zijn? Als je bij de overweg van de spoorlijn stond, terwijl de avondsnelrein ons station voorbysnelt, en je wilde nog oversteken - maar ik greep je nog net op tijd zo krachtig beet dat je arm de volgende dag nog de kente-kenen van de harde greep vertoonde, wat zou je dan zeggen? Was die dominee maar van mijn arm afgebleven? Kijk eens, wat een blauwe plekken? Nee, natuurlijk niet. En waarom zou je dat niet zeggen?’

‘Wel, dominee’, zei Marie, ‘als u me niet gegrepen had, was ik zeker door de trein gedood, dat zou nog veel erger zijn dan een blauwe plek.’

‘Welnu, Marie’, zei ds. Van der Velden, ‘als je zo voortgaat, ga je je verderf tegemoet, daarom is de liefde schijnbaar hard, maar het dient om je, kon het zijn, onder Gods zegen te behouden’. En toen hebben ze samen gebeden.

Ds. Van der Velden schreef verder: ‘Wat ik anders niet van haar gewoon was, ze scheen getroffen. Maar wat was ik blij dat ik niet had toegegeven aan mijn plan om haar voorgoed weg te sturen van de catechisatie. Want de Heere wrocht mede. De pijl, in eenvoudigheid afgeschoten, had doel getroffen. Het hart werd vertederd en door ‘s Heeren genade bleek kort daarna hoe ze na een weg van worsteling en zelfveroordeling als een boetvaardig zondares aan de voeten van de Heiland was gebracht.

Bewijzen van liefde

Het is voor mij een les geweest om onze jongens en meisjes, ook als ze soms afdwalen, niet los te laten. Het is niet het enige geval in mijn ambtelijk leven geweest. Ja, het is opmerkelijk hoe dikwijls de in mijn oog moeilijkste en zelfs ondeugendste catechisanten later de hartelijkste bewijzen van liefde toonden. We hoeven nooit de moed op te geven, zelfs al zijn de ervaringen nog zo treurig!

Boekennieuws

"De eerste, middelste en laatste dingen", Isaac Ambrosius; uitg. De Banier; 922 blz., € 39,50.

De eerste, middelste en laatste dingen

Wie de naam Isaac Ambrosius hoort, denkt onmiddellijk aan zijn bekendste werk "Het zien op Jezus", dat reeds in zijn sterfjaar in de eerste Nederlandse druk verscheen. Maar deze Engelse predikant, die leefde van 1604 tot 1664, heeft nog veel meer geschreven. Niet alleen voor de Engelse kerk heeft Ambrosius veel betekend, maar overal ter wereld zijn zijn werken bekend en gezegend! Een van zijn werken gaat over 'de eerste, middelste en laatste dingen'.

'De eerste dingen' spreken over het begin van het genadeleven. In acht stappen van de wedergeboorte laat Ambrosius zien hoe de Heere door de kennis van en de droefheid over de zonde plaatsmaakt voor Christus, doet rusten in Christus en de gehoorzaamheid aan Christus leert. 'De middelste dingen' gaan over de voorrechten en plichten van de ware christen en beschrijven de rechtvaardigmaking, de verzoening, de aanneming, de heiliging en de verheerlijking. In 'de laatste dingen' schrijft Ambrosius met name over de dood, het oordeel, en het hiernamaals.

Het 922 pagina's tellende boek is niet direct geschikt om in een keer uit te lezen. Sommigen mogen dan kritiek hebben op de vele onderverdelingen en uitweidingen in dit boek; de wijze waarop Ambrosius het kostelijke van het snode scheidt, waarop hij de onbekeerden vermaant om te staan naar waar geestelijk leven, en waarop hij de bevindelijke gangen en het leven van Gods volk helder naar voren brengt, nodigen uit om dit boek ter hand te nemen, te lezen en het eigen leven ernaast te leggen en biddend te onderzoeken.

Isaac Ambrosius laat zien hoever de onwedergeborene nog met de wedergeborene mee kan gaan: 'Beiden hebben een gezicht van zonde en een gevoel van toorn, maar hier scheiden zij. Want de onwedergeborene mens zinkt eronder weg of spant zich in om zijn onrust met wereldse vertroosting of een of andere valse kalmte te stillen. Maar alleen de wedergeborene mens wordt eronder vernederd en zoekt de rechte manier om ze te genezen'.

Bij het lezen van dit boek is er genoeg om over na te denken en te veel om hier aan de orde te stellen. We zouden zeggen: Neem dit prachtige en lijvige boek ter hand en lees u het zelf. Van harte aanbevolen.

ds. E. Hakvoort, Norwich (Can.)

BOEKAANKONDIGINGEN

"Zoek de Heere vroeg", J. Boeder; uitg. Den Hertog; 365 blz., € 15,90.

Dagboek voor kinderen vanaf ongeveer 12 jaar. De stukjes behandelen Bijbelse geschiedenissen met een persoonlijke boodschap. De schrijver heeft gebruikgemaakt van de kanttekeningen bij de Statenvertaling.

"Opgelezen aren", ds. J. van Haaren e.a.; uitg. Den Hertog; 365 blz., € 19,50.

Dit dagboek is samengesteld uit eerder verschenen meditaties en dagboekbijdragen van predikanten uit de Gereformeerde Gemeenten die van 1950 tot 2000 de gemeenten dienden. Voor elke dag is er stof tot onderwijs, waarschuwing en troost.

"De hoed en de rand", dr. M. Klaassen en Sara-Maria Smit; uitg. Brevier; 124 blz., € 9,99.

Aan de hand van 1 Korinthe 11 wordt ingegaan op hoofdbedekking en andere actuele onderwerpen. Is de vrouw minder dan de man? Leg je met hoofdbedekking mensen niet onnodig lasten op? Wat bedoelt Paulus met bidden en profeteren?

"Bidden om Zijn komst", Jonathan Edwards; uitg. De Banier; 124 blz., € 11,95.

Edwards zag uit naar een wereldwijde opwekking in de kerk. In dit boek staat het gebed om de komst van de Heere Jezus en de werking van de Geest centraal.

"Aan het hof van koning Saul", ds. M. Heerschap; uitg. De Schatkamer; 208 blz., € 19,90 én "Aan het hof van koning David", ds. M. Heerschap; uitg. De Schatkamer; 176 blz., € 19,90.

Het eerste boek bevat dertien preken over het leven van David als hij nog aan het hof van koning Saul is. In het tweede boek zijn elf preken opgenomen over het leven van David als koning over Israël. Beide boeken samen kunnen aangeschaft worden voor € 29,90.

"De Heere is mijn Herder", ds. I. Kievit; uitg. De Banier; 151 blz., € 13,95.

Psalm 23 wordt in veertien meditaties behandeld. De nadruk ligt op de zorg van Christus als Herder van Zijn schapen. Steeds wijst ds. Kievit erop hoe Gods kinderen tot Christus mogen komen en als een schaap mogen aandringen tegen de goede Herder.

Kerknieuws

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

naar Barendrecht,
ds. M. Joosse te Ede.

Beroepen:

te Brant County (Ontario, Canada) en
te Sheboygan (Wisconsin, VS),
ds. J.J. Witvoet
te Rock Valley (Iowa, VS);
te Houten,
ds. G.J. Baan te Rotterdam-Zuidwijk;
te Leerdam,
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum;

te Lethbridge (Alberta, Canada),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
te Lisse,
ds. J.B. Huisman te Ermelo;
te Naaldwijk en
Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
te Ooltgensplaat, Poederrijen en
Rilland-Bath,
ds. J. de Kok te Westkapelle;
te Rotterdam-IJsselmonde en
Terwolde-De Vecht,
ds. D. de Wit te Borssele.

Bedankt:

voor Corsica (South Dakota, VS),
ds. J.J. Witvoet te Rock Valley (Iowa, VS);
voor 's-Gravenzande,
ds. M. Joosse te Ede;
voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 288: Het scribaat van de gemeente in Terneuzen wordt nu waargenomen door P.P. Eikelboom, Everingen 22, 4535 JD Terneuzen; tel. 0115-621229, e-mail: scriba@gergemterneuzen.nl

Berichten

ONLINE WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten aan universiteiten en HBO-instellingen zijn vrijdag 21 januari van harte welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten van de Gereformeerde Gemeenten. Het thema is: Tijdsbesteding. De spreker is ds. W. Silfhout. Plaats: Geref. Gemeente Gouda (Nieuwe Gouwe O.Z. 2-b) en/of online via onze website. Tijden: vrijdag; maaltijd 17.30 uur; opening 19.00 uur; lezing 19.15 uur; sluiting 21.45 uur. Kosten € 5,- (incl. maaltijd), € 3,50 (excl. maaltijd). Betaalverzoek volgt per e-mail in de week voorafgaande aan de conferentie. Meer informatie op www.werkgroepstudenten.nl waar je je ook kunt aanmelden (verplicht). Onder de huidige maatregelen kan de conferentie niet doorgaan. Het is onduidelijk hoe de situatie in januari zal zijn. Afhankelijk van de dan geldende maatregelen kan opschaling/afschaling/annulering noodzakelijk zijn. Check onze website voor actuele informatie.

Werkgroep voor studenten van de Gereformeerde Gemeenten

KERSTCOLLECTE BIJZONDERE NODEN

Sinds 2003 steunt Bijzondere Noden de Iglesia Cristiana Reformada en Cuba (de reformatorische kerk in Cuba) in hun zorg voor ouderen, gehandicapten en armen. Vrijwilligers bieden praktische hulp en pastorale zorg. Ook zijn er gaarkeukens waar zo'n 300 ouderen dagelijks een warme maaltijd krijgen en worden er voedselpakketten, medicijnen en toilettartikelen uitgedeeld. De kerk probeert steeds meer zelfvoorzienend te worden. Door de coronapandemie werden lonen het afgelopen jaar nauwelijks uitgekeerd. Ook lopen de politieke spanningen rondom vrijheid en mensenrechten hoog op. Hierdoor is er veel onveiligheid en zijn de tekorten aan voedsel en medicatie groot. De Iglesia Cristiana Reformada en Cuba wil een boodschap van vrede brengen, daar waar onrust en angst de bovenaan voert. 'Op dit moment is iedere Cubaan een behoeftig persoon, zowel financieel als geestelijk', vertelt onze projectpartner Yudelis. 'We proberen zoveel mogelijk voedsel, medicijnen en zorg te bieden aan onze omgeving. Hier in Cuba erkent de overheid het Kerstfeest

niet, maar we vieren het vanuit ons hart met jullie mee'. Hartelijk dank dat u onze naasten in Cuba wilt steunen. Lees meer over dit project op www.bijzonderenoden.nl/cuba

PREKEN VOOR OUDEJAARSDIENST EN NIEUWJAARSDIENST

In verband met de oproep tot verootmoediging en bekering (RD, 9 december) schreef ds. C.J. Meeuse twee preken die onder meer geschikt zijn voor leesdiensten op de Oudejaarsdag en de Nieuwjaarsdag, beide handelend over Hosea 6:1-3a, 'Hosea's oproep tot bekering'. In de eerste preek wordt stilgestaan bij deze oproep, met aandacht voor de noodzakelijkheid van berouw, boete en bekering. De tweede preek handelt over Gods beloften van levendmaking, vernieuwing en kennis. De preken worden uitgegeven in een brochure van Lectori Salutem, te bestellen via ripepublishing.com of op het mailadres info@ripepublishing.com. De preken worden ook aan de Kamerleden toegezonden.

Kerkdiensten

ZONDAG 26 DECEMBER 2021 (TWEDE KERSTDAG)

Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Alblasterdam 9.00 en 11.30 uur ds. C. Sonneveld en 14.00 uur ds. W.J. Karels; Amersfoort 9.00, 11.30 en 15.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Barendrecht 16.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; Berkenwoude 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. G. Hoogerland; De Valk-Wekerom 8.30, 11.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Den Haag-Scheveningen 15.30 uur ds. W. Silfhout; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30, 11.45 en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 15.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.00, 11.15 en 18.00 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Goes 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 15.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C.J. Meeuse en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels, 14.30 uur ds. C. Sonneveld en 18.30 uur ds. C. Hogchem; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 12.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 en 16.30 uur stud. M. Boersma; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. D. de Wit; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Kampen 9.30 en 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 16.30 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 en 15.30 uur stud. J.M. Evers; Kesteren (in kerkgebouw Ger. Gem. Opheusden) 12.30 uur ds. F. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Leiderdorp 10.00 en 15.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 19.00 uur ds. W. Harinck; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 uur ds. C. Harinck

en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Melissant 15.30 uur ds. G. Pater; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelharnis 9.30 en 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.00 en 15.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 14.00 uur ds. S. Maljaars en 18.30 uur ds. M. Karens; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. P. Mulder; Nieuwe-Tonge 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Nisse 9.30 uur ds. S. Maljaars en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 9.00, 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. K. Boeder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. A. Verschuure; Poederroijen 9.30 en 14.30 uur stud. A.E. Brijder en 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Puttershoek 13.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 (H.D.), 15.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Sint Philipsland 14.30 uur ds. M. Blok; Sliedrecht 9.00, 14.00 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. W. Visscher; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. G. van Manen; Tholen 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 18.30 uur ds. L. van der Kuijl; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. M. Joosse; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingse 19.00 uur stud. J.M. Evers; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur ds. M. Karens; Waarde 9.30 uur ds. L. van der Kuijl en 18.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Werkendam 9.30 uur ds. H.J. Agteresch en 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. de

Kok; Westzaan 10.00 en 15.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Woerden 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Yerseke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zoetermeer 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DONDERDAG 30 DECEMBER 2021 (OUDJAARSDIENST)

Haamstede 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. S. Maljaars; Naaldwijk 19.45 uur ds. P. Mulder; Sint Philipsland 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer.

VRIJDAG 31 DECEMBER 2021 (OUDJAARSDAG)

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; Aalst 15.30 uur ds. W.J. Karels; Alblasterdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 15.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 17.00 uur ds. J. van Rijswijk; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 18.30 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 19.30 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 14.45 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 19.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 19.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Dirksland 19.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 19.30 uur ds. M. Joosse; Elspeet 19.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Ermelo 18.00 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 10.00 en 19.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 19.30 uur ds. L. Blok; Gouda 15.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; 's-Gravenpolder 19.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 18.30 uur ds. H. Brons; Groningen 16.00 uur ds. A. Verschuure; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 16.00 uur ds. B.J. van Boven; Hoofddorp 19.00 uur ds. P. Mulder; Hoogeveen 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Houten 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 16.00 uur ds. D. de Wit; Kesteren (in kerkgebouw Ger. Gem. Opheusden) 17.00 uur ds. J. van Laar; Klaaswaal 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 17.00 uur ds. G.J. Baan; Krimpen a/d

IJssel 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Kruijningen 16.30 uur ds. S. Maljaars; Leerdam 16.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 17.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Marknesse 15.30 uur ds. A. Schot; Meeuwen 19.30 uur stud. A.E. Brijder; Meliskerke 19.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 15.30 uur ds. W. Mouw; Moerkapelle 15.30 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nijkerk 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nunspeet 19.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 16.00 uur ds. G. Pater; Oostkapelle 17.00 uur ds. M. Karens; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 19.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Poederloijen 17.00 uur ds. B. Labee; Poortugaal 16.30 uur stud. M. Boersma; Puttershoek 17.00 uur ds. M.H. Schot; Rhenen 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Rijssen-Noord 17.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 17.00 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 17.00 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 19.00 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 19.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 19.00 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 19.00 uur ds. J.J. Tanis; Sliedrecht 17.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Stolwijk 19.00 uur stud. M. Boersma; Terneuzen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Tholen 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 17.00 uur stud. A.E. Brijder; Uddel 19.30 uur ds. J. Schipper; Urk 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.30 uur stud. J.M. Evers; Waarde 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; Wageningen 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. M. Joosse; Wolphaartsdijk 15.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Yerseke 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur

ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 19.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Zwijndrecht 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

ZATERDAG 1 JANUARI 2022 (NIEUWJAARSDAG)

Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 10.00 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 10.00 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Barneveld-Centrum 11.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 10.00 uur stud. J.M. Evers; Borssele 9.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. J. Schipper; De Valk-Wekerom 9.00 en 11.15 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 10.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 10.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 14.00 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 10.00 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. S. Maljaars; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 10.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kesteren (in kerkgebouw Ger. Gem. Opheusden) 12.30 uur ds. W. Mouw; Klaaswaal 10.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Kruijningen 9.30 uur ds. M. Karens; Leerdam 10.00 uur stud. M. Boersma; Leiderdorp 10.00 uur ds. P. Mulder; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 10.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck; Nijkerk 9.30 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 11.00 uur ds. D. de Wit; Nunspeet 9.30 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Pater; Rhenen 9.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Noord 9.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. S.W.

Janse; Rotterdam-IJsselmonde 10.00 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur ds. J. Beens; Soest 10.00 uur stud. A.E. Brijder; Stolwijk 10.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Terneuzen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Tholen 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Uddel 10.00 uur ds. W. Silfhout; Urk 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Waarde 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok; Yerseke 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 DECEMBER 2021 (TWEDE KERSTDAG)

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 15.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VRIJDAG 31 DECEMBER 2021 (OUDJAARSDAG)

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 16.30 uur evang. J. Krijgsman; Amsterdam (Looiersgracht 70) 19.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 19.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 15.30 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 19.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 19.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZATERDAG 1 JANUARI 2022 (NIEUWJAARSDAG)

Amsterdam (Looiersgracht 70) 11.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 10.30 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

D.V. heel december 3e tweedehands boek gratis*, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek
www.deboekenkamer.nl

Thuis uw nieuwe PVC vloer kiezen?
Nieuwe collectie hout/steendecoren.
Afspraak? Bel 06-19557166 of mail
info@devloerenkoning.nl

>NIEUW<
van Huig van der Knijff:
Psalm 32 vers 4
Psalm 102 vers 1 en 15
noten en klavars
Beluister, bekijk en bestel op:
www.martinmuziek.nl

Hoe verkondig je het Evangelie onder moslims?

Help NET Foundation voorgangers als Azeem Gods Woord te verkondigen in Pakistan.

netfoundation.nl/steun-voorgangers
of doneer op NLO8RABOO126930619

Helpt u mee?

net wereldwijd
bijbelgetrouw
onderwijs

Vrijstaande sfeervolle vakantiewoning in de prachtige natuur van Zeeland,
8 personen. Voor verdere info en foto's:
0620742917

Gezocht: droge stalling voor auto,
tussen Amersfoort en Garderen.
Tel: 06 52496174

Voor soepele gewrichten, stijve spieren, goede nachtrust, betere concentratie.
Omega-3 Plus + KalMag Plus D (Combi)
December-aanbieding **NeoLife.**
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

NIEUW Laatste preken **JC Philpot dl 4** €10,-.
105 vragen aan Philpot in Afscheiding en Raadgevingen €15,-. Alle 20 boeken €160,-.
Luisterpreken. **hetbraambos.nl** 078-6933783

LIVE
STREAM

ISRAËLDAG

Nof HaGalil

D.V.
WOENSDAG
29
DECEMBER
10.00 - 12.00 UUR

Thema:
Een huis voor de gemeente Nechama

Kinderprogramma
en muzikale momenten

Uitzending te volgen op israeldag.nl

Voor meer informatie: israeldag.nl

AANGENAAM ORGELSPEL

Advies aan...

- Kerkenraden m.b.t. het aanstellen van organisten
- Organisten m.b.t. praktische vragen en tips rondom de eredienst

(binnen de Gereformeerde Gezindte)

Pieter Heykoop

info@pieterheykoop.nl

Een nieuwe uitgave

EEN CHRISTELIJKE SAMENSpraak
door Petrus Datheen

ISBN 978 94 91272 54 7; 120 blz. € 14,40
verkrijgbaar bij de boekhandel

Boekbinderij en uitgeverij Snoek - Ermelo
Tel. 0341 55 66 08 - Email: fnsnoek@kliksafe.nl

WAARDEVOLLE

NIEUWJAARSGESCHENKEN:

- Wie is Deze? 10 preken, ds. J.J. Tanis
 - Onze enige Troost, HC, ds. G.M. de Leeuw
 - Morgengedachten, Dagboek, Octavius Winslow
 - Hoe groot is Uw goedgunstigheid, ds. G.J.N. Moens
- www.ramshoorn.nl/0622780238

Begrafenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

VanWijngaarden

THEORIE

DALME LEREN • ONLINE OEFENINGEN VOOR CBS AUTO THEORIE EXAMEN
www.cbsautotheorie.nl

Houtsnijwerk.nl

Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoorsch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl
Psychologische Hulpverlening

Willems
orgeltechniek

Voor onderhoud en
reparatie van uw orgel

06 12 28 72 98
willemsorgeltechniek.nl

JOHANNUS - EMINENT
VISCOUNT - DOMUS - CONTENT

SCAN DE QR-CODE
EN STEUN ONS
MET EEN GIFT!

WAT MAG
EVANGELISATIE
U KOSTEN?

Om heel Nederland en de stad Antwerpen te bereiken hebben we ongeveer 8,5 cent per persoon beschikbaar. Dat is nauwelijks genoeg om één folder bij hen te krijgen...

Kunt u in de laatste maanden van het jaar nog iets extra's bijdragen?

> evgg.nl/steunen

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Gezocht:

Teamleider zorg voor 20-24 uur.

Heb jij leidinggevende kwaliteiten en kun je goed coachen? Ben je een verbinder en wil je jouw collega's in hun kracht zetten? Solliciteer naar de functie van teamleider zorg voor Woonzorgcentrum Rehoboth in Goes!

Meer informatie?
Kijk op werkenbijcedrah.nl of neem contact op met Marieke:
✉ m.smits@cedrah.nl
☎ 06 21 13 68 91

Woonzorgcentrum
Rehoboth
Bergweg 1
Goes

Cedrah
Wonen • Zorg • Diensten

**WIJ ZOEKEN EEN
FINANCIAL CONTROLLER (32-38 UUR)**

**BEKIJK DE GEHELE VACATURE OP:
WWW.BOUWHOF.NL/VACATURES**

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS

Edisonstraat 115
2723 RT Zoetermeer
T 079 331 07 00

Huize ds. W.H. Blaak zoekt bewoners

op zoek naar een professioneel thuis in Geldermalsen

Zorg met een gouden randje ↷

Meer informatie?

Bel ons via 06 - 20 00 45 50 of kijk op:
www.huizeblaak.nl

Pieter Heykoop

**ONLINE
IMPROVISATIE-
CONCERT**

"Pieter Heykoop speelt zijn mooiste
Kerstimprovisaties"

**D.V. vrijdag 24 dec. 20.00 uur
vanuit de Grote Kerk Hasselt**

Kijk en luister mee!
(link naar dit concert beschikbaar op:
www.pieterheykoop.nl)

Nieuw!

Ds. G. Beens
**Petrus, een
volging van
zijn Meester**

Twintig overdenkingen
over de apostel Petrus

€ 11,99

De opbrengst komt ten
goede aan de verbouw
van het kerkgebouw
van de Ger. Gem. te
Kootwijkerbroek.

Alleen te bestellen bij De Boekenhoeve

Zwolleweg 35 E: info@deboekenhoeve.nl
3771 NR Barneveld T: 06 - 2858 4118

Bestel online: www.deboekenhoeve.nl

**BENIEUWD NAAR HET
AFGELOPEN JAAR?**

We zijn in ons werk afhankelijk
van de zegen van de Heere God.

Daarnaast zijn we ook afhankelijk van
financiële middelen. Op dit moment kan
er **geen nieuwe jeugdwerkadviseur** aangenomen worden.
Dat betekent dat er veel werk blijft liggen. **Help ons alstublieft
mee** om dit op te lossen! Dat kan met een eindejaarsgift. Scan
de QR-code of ga naar www.jbgg.nl/eindejaarsgift

verbindt jongeren

**WILGENHORST
gedenken**

**ZELF
SAMENSTELLEN
VASTE LAGE PRIJS
ALL INCLUSIVE**

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in
Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen
en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp & Mark Vos T 0548 540 053
Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon / verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

CAMPING EN CHALET-PARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38

vanstaverenbegravenisverzorging.nl

HELPT U MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND?

Wij weten de weg om uw gaven daar goed te besteden!

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie.

Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIJME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE
KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL 4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
bij u thuis adviseren! We nemen naast
veel kleur en stofstalen ook jarenlange
ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Vacatures

Klachtenfunctionaris (max. 8 uur per week)

met juridische kennis van klachtrecht in de zorg.

Klachtenfunctionaris (max. 8 uur per week)

met psychologische kennis van communicatie,
conflicthantering en bemiddeling.

Als klachtenfunctionaris ben je werkzaam voor Cedrah, Sirjon en RST. Je geeft begeleiding bij klachtenbehandeling in alle drie de organisaties.

Meer informatie: sirjon.nl/vacatures

ZGG zoekt zendingswerkers

*'Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn;
deze moet Ik ook toebrengen.'*
(Joh. 10: 16a)

Kijk voor meer informatie op
www.zgg.nl/vacatures. Reageren
kan tot en met 14 januari 2022.

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

10x terdege voor 34,95

Nieuwsgierig? terdege.nl/saambinder of 055-5390300

DINANT VAN DIJK de laatste zorg
begrafenisverzorging

Respectvolle en persoonlijke aandacht

Verzorgt begrafenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen - Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29 Burg. ten Veldestraat 22
M: 06-24 80 09 17 8281 ZS Genemuiden
www.delaaatstezorg.nl info@delaaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - geen crematie

50 jaar rd

Christen zijn in deze samenleving

RD. Voor het hele verhaal

De doelen van veel mensen zijn rijkdom, macht en aanzien. Zij zetten alles op het hier en nu. Wat betekent deze houding voor een christen en hoe die zich moet opstellen in het dagelijks leven? Wat is onopgeefbaar en wat niet? Wat is principe en wat traditie? Het RD wil helpen bij de meningsvorming hierover door het nieuws vanuit een christelijk perspectief te duiden. Dat doen we in interessante, evenwichtige en betrouwbare artikelen. Het gaat immers om het hele verhaal. En dat verhaal reikt verder dan alleen het aardse. **RD. Gelooftwaardig.**

Kijk op rd.nl/saambinder hoe het RD voor het hele verhaal gaat en kies uw proefabonnement.

rd reformatorisch dagblad

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit.

SHG
Shifting Helpdesk in de Zorg

Bel voor meer informatie of aanmelden
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

Vakantie terugverdienen?
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

UW ORGEL- ÉN PIANO SPECIALIST

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

Bent u/jij op zoek naar waardevolle dagbesteding?

Dan hebben wij een plekje voor jou! waar je kunt bakken, bedienen, een thee- en verwennerij verzorgen, snoeien, fruit plukken, kussen en nog veel meer.

De Jachthoeve is een zorgboerderij met een fruit- en moestuin, een winkel, een bakkerij en een terras waar gewerkt wordt met kwetsbare mensen die zichzelf mogen zijn en zich hier verder kunnen ontwikkelen.

Wij bieden begeleiding aan mensen met o.a. een verstandelijke beperking, psychiatrische problemen, autisme en niet aangeboren hersenletsel. Hierbij richten we ons op de behoefte en de interesse van de zorgvrager.

Heb je interesse? Bel gerust of kom langs (dinsdag t/m vrijdag).
Ook vrijwilligers hartelijk welkom!

De Jachthoeve

www.dejachthoeve.nl
Roekelse Zandweg 7a
Wekerom
06-83995378

de laatste zorg
begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

Wilt u
leiding
komen
geven?

**Dr. J. Fraanjeschool
De Vesting**

In ons nieuwe schoolgebouw
in Barneveld is plaats voor een

Teamleider groep 6 t/m 8

Een baan van 2 ½ dag leiding geven
met ruimte voor een fulltime-baan
Minimaal een benoeming van 3 ½ dag

Meer informatie of een afspraak voor een bezoek?
Bel met de directeur-bestuurder G. Nieuwenhuis: 06-49628043
of kijk op www.fraanjeschool.nl voor verdere informatie

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

WAAROM WYCLIFFE DE BIJBEL VERTAALD WIL HEBBEN.

Wycliffe beseft dat hij zich de achterliggende jaren vooral druk gemaakt heeft om de paus die zich met de politiek bemoeit. Wycliffe heeft door middel van pamfletten en vlugschriften gewaarschuwd tegen het wereldse leven van de geestelijken. Nu laat hij in het diepste geheim de Bijbel vertalen. Hoe meer hij zich in de Bijbel heeft verdiept, hoe meer hij geleerd heeft dat wie zalig wil worden een Zaligmaker nodig heeft. De paus kan niemand zalig maken. De kerk ook niet. Zondaren kunnen alleen zalig worden door de kracht van het Evangelie. En dáár gaat het hem om.

Hij kan het niet aanzien dat de mensen nog langer bedrogen worden. Zalig worden kan door Jezus alléén. Dat zaad van het Evangelie moet gestrooid worden in zondaarsharten. Daarom hoopt hij zo vurig dat de geestelijken in de toekomst bereid zullen zijn om de Bijbelteksten niet langer in het Latijn door te geven, maar in het Engels. Alleen dan zullen de mensen de preek echt begrijpen. Maar dan moet er wel een Engelse Bijbel zijn ...

Wycliffe hoopt vurig dat de geestelijken én de edelen de Bijbel zullen lezen. In de eerste plaats tot nut van hun eigen ziel. Maar ook omdat zij de macht hebben om de misstanden onder de boeren en hun knechten eindelijk aan te pakken.

Enkele adellijke vrienden van hem zijn heel enthousiast over zijn vertaalplan. Ze hebben al een Bijbel besteld. De overschrijvers werken er hard aan. Het vertaalproject loopt goed. Daar hoeft hij zich geen zorgen om te maken. Maar hij zou wel willen dat er nog véél meer overschrijvers bij betrokken zouden worden. Want Gods Woord is niet voor enkelen. Zoveel mogelijk mensen moeten de boodschap van redding horen in hun eigen taal. Hoe zou hij dát voor elkaar kunnen krijgen?

Ga naar het Broodhuis

Daar gaan Jozef en Maria, naar Bethlehem. Ze weten het: Jezus zal geboren worden in Bethlehem.

Bethlehem betekent broodhuis, want rond Bethlehem groeit veel koren. Denk maar aan Ruth, die hier aren raapte op de velden van Boaz.

In een stal van Bethlehem wordt de Heere Jezus, het levende Brood, geboren. In Johannes 6 vers 51 zegt Hij het Zelf: 'Ik ben dat levende Brood Dat uit den hemel nedergedaald is'. Dat is gebeurd toen de Heere geboren werd. Dat is het grote wonder waar we aan denken met Kerst. Zoals het manna voor de Israëlieten neerdaalde uit de hemel, zo is de Heere Jezus Zelf naar de aarde gekomen.

De herders hebben het gehoord van de engelen: 'U is heden geboren de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids'. Er staat in de Bijbel dat ze daarna met haast gaan. De herders vinden het Kindeke, liggende in de kribbe. Hun Zaligmaker! Ze hebben het levende Brood gevonden in Bethlehem, broodhuis! Heb jij ook zo'n honger, verlangen, naar de Heere Jezus?

De Heere zegt verder: 'Zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven'. Als je van het levende Brood mag eten, dus werkelijk geloven in de Zaligmaker, dan heb je genoeg voor de eeuwigheid. Hij geeft Zijn leven tot in de dood, om Zijn kinderen het eeuwige leven te geven.

Denk er eens goed over na of je naar dat Brood verlangt. Heb je honger en dorst naar de Heere, verlang je naar de Zaligmaker? De herders wel! Toen ze hoorden dat de Middelaar geboren was, bleven ze niet zitten. Ze hadden zo'n honger, zo'n verlangen naar Hem!

En jij? Daarom ook aan jou de oproep: Ga naar het broodhuis. Zoek de Heere. Je bent pas echt gelukkig als je het levende Brood hebt gevonden. Ga nu!

Lezen: Johannes 6:48-59, Lukas 2: 8-18

Ds. Labee over:

Het boek des geslachts van Jezus Christus

Waarom geeft de evangelist Mattheüs een geslachtsregister van Jozef? Is er een verklaring voor de 'sprongen' in de geslachtslinie en zijn de jaartallen 'kloppend' te krijgen?

Jozef

Elders in dit nummer wordt uitgelegd dat Mattheüs de opklimmende en Lukas de neerdalende lijn, geïnspireerd door de Heilige Geest, neerschrijft. Mattheüs stelt daarbij Jezus voor in Zijn betrekking tot Israël en het Joodse volk. Lukas schrijft voor de heidenen. Mattheüs geeft het geslachtsregister van Jozef en Lukas dat van Maria.

Waarom is dat register van Jozef nu nodig? De Middelaar is toch de Zoon van God 'ontvangen zijnde in het lichaam

der gelukzalige maagd Maria, door de kracht des Heiligen Geestes, zonder mans toedoen? (art.18, NGB). We menen dat er twee belangrijke redenen te noemen zijn. Allereerst onderstrepen we graag kanttekening 12 op Mattheüs 1: 'Dit geslachtsregister wordt gebracht op Jozef, omdat het bij de Hebreëen niet gebruikelijk was de geslachtsregisters te brengen op de vrouwen; nochtans kan daaruit blijken dat Christus is uit het geslacht Davids, omdat het bij de Joden gewoonlijk was in zijn geslacht te trouwen, en Mattheüs, vers 1 getuigt dat hij hier het geslachtsregister van Jezus Christus verhaalt. Want dat Christus uit Juda en David afkomstig is, wordt doorgaans in de Heilige Schrift klaarlijk geleerd'.

De tweede (aansluitende) reden is dat de persoon van Jozef niet mag ontbreken omdat hij de koninklijke lijn in het huis van David representeert. Niet elke nakomeling van David kon aanspraak maken op de troon. Doordat Jozef trouwde met Maria, werd haar Zoon een wettige Zoon van Jozef en erfde Hij zó de rechten op de troon van Zijn vader David. De gebruikelijke uitleg bij beide geslachtsregisters is hopelijk helder: Jozef en Maria behoorden tot het huis van David. De maagd Maria, opdat Christus uit Davids lendenen zou voortkomen. We belijden met onze Catechismus dat Christus de 'ware menselijke natuur uit het vlees en bloed der maagd Maria aangenomen heeft, opdat Hij ook het ware zaad Davids zij'. De timmerman Jozef was ook een Davidische troonopvolger, opdat Jezus de rechten op Davids troon zou erven.

Omdat sommige mensen vandaag snel gaan zuchten als een uitleg niet helemaal past in hun 'denkstraatje', laten we de uitleg

van Calvijn (1509-1564) en Kohlbrugge (1803-1875) maar rusten. Eerstgenoemde gaat er vanuit dat zowel Mattheüs als Lukas het geslachtsregister overleveren van Jozef, laatstgenoemde meent dat ook Mattheüs de stamboom van Maria verhaalt...

Jezus

Een andere vraagsteller toebde wat over de 'sprongen' in het geslachtsregister. Men heeft dit register weleens vergeleken met drie bogen: de eerste loopt van Abraham tot David, de tweede van David tot de Babylonische ballingschap en de laatste boog tot Christus. Het wordt steeds minder en we zeggen het A. Kuyper (1837-1920) na: 'Heel dit eens zo roemruchtig en prinselijk geslacht van Abraham en David gaat ten leste in de Babylonische ballingschap geheel onder, tot ge in de dagen van keizer Augustus, prins Jozef in het vergeten Nazareth terugvindt, met een schootsvel voor de knieën en de houtschaaf in de hand...' Deze verdeling in perioden om de komst van de Messias te tekenen, was bij de rabbijnen niet onbekend. Mede door deze indeling in drie keer veertien geslachten wil Mattheüs bewijzen dat de langverwachte Messias werkelijk gekomen is. Om tot deze verdeling te komen, zijn er namen weggefallen. Of beter: ze zijn met opzet uit het geslachtsregister weggelaten om te komen tot de genoemde symmetrische stamboom. Dan blijven er nog wel vragen en kunnen we niet alles narekenen... Maar duidelijk wordt dat God Zijn raad volvoert naar het vast gemaakte bestek.

Ten slotte wijzen we op het diepste geheim van beide geslachtsregisters. We doen dat graag met de woorden van een bekeerde Jood, de bekende Da Costa (1798-1860). Hij schrijft: '... Toen Jezus ten hemel was gevaren en Zijn dienaar Mattheüs Zijn afkomst naar het vlees op schrift zou stellen, toen wilde Hij niet, dat men denken zou, dat Hij uit enkel vrome mensen gesproten was, neen, maar ook uit grove zondaren. De Verzoener van zondaren moest uit zondaren geboren worden. Daarom liet God toe, dat de zonden bij sommigen onder de voorvaderen van Zijn Zoon naar het vlees, openbaar werden.'

Lezer(es), is Zijn Naam, Jezus, dat is Zaligmaker, ook u dierbaar geworden? Hij zal, naar de wil van Zijn Vader, door de Heilige Geest, werken in zondaarsharten!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

